კვლევები და დამუშავებები

1. საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1. საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2. საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტი სოციალური ინფრასტრუქტურის სტატისტიკის სამმართველო
1.3. საკონტაქტო პირი	ვასილ წაქაძე ლია ჩარექიშვილი
1.4. საკონტაქტო პირის ფუნქცია	სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტის უფროსი სოციალური ინფრასტრუქტურის სტატისტიკის სამმართველოს უფროსი
1.5. საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6. საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	vtsakadze@geostat.ge lcharekishvili@geostat.ge
1.7. საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (600) +995 32 236 72 10 (605)
1.8. საკონტაქტო პირის ფაქსი	-

2. მეტამონაცემების განახლება	
2.1. მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2026 წ. 2 ნოემბერი
2.2. მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2026 წ. 2 ნოემბერი
2.3. მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2026 წ. 2 ნოემბერი

3. სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა
3.1. მონაცემების აღწერა
კვლევებისა და დამუშავებების შესახებ მონაცემები წარმოადგენს ინფორმაციას სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობით დაკავებული დაწესებულებების, კვლევებზე და დამუშავებებზე დასაქმებული პერსონალის, შესრულებული სამუშაოს მოცულობის და მკვლევარების რიცხოვნობის შესახებ. გამოკვლევა ტარდება საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მიერ. საქსტატი კოორდინაციას უწევს საქართველოში კვლევებისა და დამუშავებების სტატისტიკის წარმოებას.
3.2. კლასიფიკაციის სისტემა
კვლევისა და დამუშავებების სფეროების (FORD) კლასიფიკაცია.
3.3. სექტორის მოცვა
გამოკვლევა მოიცავს ყველა საჯარო და კერძო ავტორიზებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებას (უნივერსიტეტებს, რომლებიც ახორციელებენ სამეცნიერო კვლევებს) უმაღლესი განათლების შესახებ კანონის შესაბამისად; აგრეთვე სამეცნიერო კვლევებით დაკავებული საჯარო უწყებების დაქვემდებარებულ ორგანიზაციებს.
3.4. სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები
მკვლევრები – პროფესიონალები, რომლებიც ჩართულები არიან ახალი ცოდნის, პროდუქტის, პროცესის, მეთოდის ან სისტემის შემუშავებაში, ან ხელმძღვანელობენ ჩამოთვლილ პროცესებს. დოქტორანტურის სტუდენტები (ISCED 8), რომლებიც ჩართულები არიან კვლევასა და განვითარებაში უნდა მიჩნეულ იქნენ მკვლევრებად. **ტექნიკური და მასთან გათანაბრებული პერსონალი –** პირები, რომელთა ძირითადი მოვალეობები მოიცავს ტექნიკურ ცოდნას და გამოცდილებას საინჟინრო, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების (ტექნიკოსები) სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებებსა და ხელოვნებაში. ისინი მონაწილეობენ სამეცნიერო და ტექნიკური დავალებების შესრულებაში, რისთვისაც იყენებენ კვლევით მოწყობილობებს, მკვლევრების ზედამხედველობით. **სხვა დამხმარე პერსონალი** მოიცავს კვალიფიციურ და არაკვალიფიციურ პერსონალს, სამდივნო და რუტინულ კადრებს, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობენ კვლევებსა და დამუშავებებში, ან უწევენ მომსახურებას მკვლევრებს. **სრული დასაქმების ეკვივალენტი –** კვლევებისა და დამუშავებებისთვის განისაზღვრება, როგორც

თანაფარდობა იმ სამუშაო საათებისა, რომელიც ფაქტობრივად იხარჯება კვლევებსა და დამუშავებებზე კონკრეტულ საანგარიშო პერიოდში, იმ ჯამურ ნამუშევარ საათებთან, რომელიც პირობითად იქნა ნამუშევარი ინდივიდის ან ჯგუფის მიერ.

მკვლევრების კლასიფიკაცია სამუშაო თანამდებობის დონის მიხედვით:

კატეგორია A: უმაღლესი თანამდებობის მქონე მკვლევრები, რომლებიც ხელმძღვანელობენ კვლევის პროცესს. მაგალითად, "კვლევის ხელმძღვანელი", ან "სრული პროფესორი".

კატეგორია B: მკვლევრები, რომლებიც არ არიან უმაღლეს პოზიციაზე, მაგრამ უფრო მაღალ თანამდებობაზე არიან, ვიდრე ახალკურსდამთავრებული დოქტორანტები. მაგალითად, "უფროსი მკვლევარი, "მთავარი მკვლევარი", ან "ასოცირებული პროფესორი".

კატეგორია C: თანამდებობა რომელსაც იკავებს მკვლევარი, რომელმაც მცირე ხნის წინ მიიღო დოქტორის ხარისხის. მაგალითად, "მკვლევარი", "ასისტენტ-პროფესორი", ან "პოსტ-დოქტორანტი".

კატეგორია D: დოქტორანტები, რომლებიც კვლევით არიან დაკავებულნი ISCED 8 ან მკვლევრები, რომლებსაც არ მოეთხოვებათ დოქტორის ხარისხი. მაგალითად, "დოქტორანტები", ან "ახალგაზრდა მკვლევრები"; მაგისტრანტები, რომლებიც კვლევებში არიან ჩართულები.

ხელფასის ხარჯები – კვლევებითა და დამუშავებებით დაკავებული პერსონალის შრომის ანაზღაურება (ხელფასი, დანამატი, პრემია, საშვებულებო დახმარება, საკომპენსაციო გასაცემლები და სხვ.), რომელიც დაერიცხა პერსონალს (საშემოსავლო გადასახადის ჩათვლით) ან გაიცა ნატურალური სახით საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში.

სხვა მიმდინარე ხარჯები – არაკაპიტალური დანახარჯები მასალების, მოწყობილობების, მომსახურებების შეძენაზე, რომლებიც გამოიყენება კვლევებსა და დამუშავებებში; კონსულტანტების ანაზღაურება, სხვა მიმდინარე ხარჯები.

მიწა და შენობები – დანახარჯები მიწის შეძენაზე; შენობა-ნაგებობების შეძენა/აშენებაზე.

მანქანა-დანადგარები – დანახარჯები მანქანა-მოწყობილობების შეძენაზე.

კაპიტალიზირებული კომპიუტერული პროგრამა – დანახარჯები კომპიუტერული პროგრამების შეძენა/შექმნაზე, რომლებიც გამოიყენება კვლევებსა და დამუშავებებში 1 წელზე მეტი დროით.

ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები – დანახარჯები პატენტების, გრძელვადიანი ლიცენზიებისა და სხვა არამატერიალური აქტივების შეძენაზე, რომლებიც გამოიყენება კვლევებსა და დამუშავებებში 1 წელზე მეტი დროით.

არაიდენტიფიცირებული დანახარჯები – სხვა არაიდენტიფიცირებული დანახარჯები კვლევებსა და დამუშავებებზე.

3.5. სტატისტიკური ერთეული

ერთეული, პერსონალი, ლარი.

3.6. სტატისტიკური პოპულაცია

ავტორიზებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები, სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებები, სამინისტროების დაქვემდებარე ორგანიზაციები.

3.7. საანგარიშო არეალი

საქართველოს მთელი ტერიტორია ოკუპირებული ტერიტორიების გარდა.

3.8. დროის მოცვა

2019 წლიდან.

წყარო: 2019 წელს – საქსტატი; 2020 წლიდან – საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო.

3.9. საბაზო პერიოდი

-

4. ზომის ერთეული

ერთეული.

5. საანგარიშო პერიოდი

წლიური.

6. ინსტიტუციური მანდატი

6.1. სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები

საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“;
https://www.geostat.ge/media/78020/საქართველოს-კანონი-ოფიციალური-სტატისტიკის-შესახებ.pdf

სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა;
https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/307/statistikur-samushaota-programa
საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება.
https://www.geostat.ge/media/78640/საქსტატის-დებულება-04.05.2026.pdf

6.2. მონაცემთა გაზიარება

-

7. კონფიდენციალურობა

7.1. კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა

1. საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“:
   - კანონის მე-5 მუხლის თანახმად, სტატისტიკური კონფიდენციალურობა და მონაცემების ექსკლუზიურად სტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენება – ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელი ორგანოს მიერ შეგროვებული ან მიღებული ფიზიკური ანიურიდიული პირის შესახებ პერსონალური მონაცემები ან/და ინდივიდუალური მონაცემები კონფიდენციალური უნდა იყოს და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისთვის უნდა იქნეს გამოყენებული.
   - კანონის 34-ე მუხლის (მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, 1. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული, დამუშავებული და შენახული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ეს მონაცემები სტატისტიკური ერთეულის პირდაპირი იდენტიფიცირების ან არაპირდაპირი იდენტიფიცირების საშუალებას იძლევა. ამასთანავე, აგრეგირებული მონაცემები კონფიდენციალურად მიიჩნევა, თუ: ა) ეს მონაცემები არაუმეტეს 3 სტატისტიკურ ერთეულს ეხება და აღნიშნული მონაცემებით შესაძლებელია ერთ-ერთის არაპირდაპირი იდენტიფიცირება ან/და მჟღავნდება ამ ერთეულის/ერთეულების შესახებ კონფიდენციალური მონაცემები. 3-ზე მეტი სტატისტიკური ერთეულის შესახებ აგრეგირებული მონაცემები შეიძლება მიჩნეულ იქნეს კონფიდენციალურ მონაცემებად საქსტატის აღმასრულებელი დირექტორის გადაწყვეტილებით, თუ საჭიროა ამ მონაცემების კონფიდენციალურობის დაცვის უზრუნველყოფა; ბ) ეს მონაცემები „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით სახელმწიფო საიდუმლოებად არის მიჩნეული. 2. კონფიდენციალური მონაცემები შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ამ კანონის შესაბამისად ექსკლუზიურად სტატისტიკის წარმოებისთვის. 3. ადმინისტრაციული ორგანოს შესახებ სტატისტიკური მონაცემები არ შეიძლება მიჩნეულ იქნეს კონფიდენციალურ ინფორმაციად, გარდა „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ინფორმაციისა. 4. საჯაროდ ხელმისაწვდომი წყაროდან მიღებული ინდივიდუალური მონაცემები, რომლებიც საქართველოს კანონმდებლობით საჯარო ინფორმაციად არის მიჩნეული, არ ითვლება კონფიდენციალურ ინფორმაციად. 5. კონფიდენციალური ინდივიდუალური მონაცემების გამოქვეყნება შესაძლებელია, თუ არსებობს სტატისტიკური ერთეულის წერილობითი თანხმობა ამ მონაცემების გამოქვეყნებაზე. 6. კონფიდენციალური მონაცემების გაცემა, გავრცელება ანარასტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენება დაუშვებელია.
   - კანონის 38-ე მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელი ორგანოების თანამშრომლებს ეკრძალებათ სტატისტიკური მიზნებისთვის შეგროვებული დ ადამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების პირადი, აკადემიური, სამეცნიერო ან სხვა საქმიანობისთვის გამოყენება და გავრცელება.

   https://www.geostat.ge/media/78020/საქართველოს-კანონი-ოფიციალური-სტატისტიკის-შესახებ.pdf
2. „საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურში მონაცემების კონფიდენციალურობის დაცვის პოლიტიკა“
   https://www.geostat.ge/media/60538/konfidencialurobis-politika_2024.pdf
3. „კონფიდენციალური მონაცემების სამეცნიერო-კვლევითი მიზნებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის წესი“
   https://www.geostat.ge/media/61497/დადგენილება--3.pdf
4. საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“.
   https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437

7.2. კონფიდენციალურობა – მონაცემებთან მოპყრობა

- კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები.
- საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.

8. გამოქვეყნების პოლიტიკა

8.1. გამოქვეყნების კალენდარი

მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამის საფუძველზე შემუშავებული კალენდრით, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებსაიტზე და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

8.2. გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა

https://www.geostat.ge/ka/calendar

8.3. მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომობა

მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა კატეგორიის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.

9. გავრცელების სიხშირე

წლიური.

10. ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა

10.1. პრეს–რელიზები

პრეს-რელიზი ქვეყნდება საქსტატის ვებსაიტზე:
https://www.geostat.ge/ka/news?year=&month=&category=12

10.2. პუბლიკაციები

მონაცემები ქვეყნდება სტატისტიკურ პუბლიკაციაში „ქალი და კაცი საქართველოში“:
https://www.geostat.ge/ka/single-categories/115/genderuli-statistika h

10.3. ონლაინ მონაცემთა ბაზა

მონაცემები განთავსებულია საქსტატის ვებსაიტზე:
https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/194/metsniereba

10.4. მიკრომონაცემების ხელმისაწვდომობა

-

10.5. სხვა

-

10.6. დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე

მეთოდოლოგიის დოკუმენტაცია განთავსებულია საქსტატის ვებსაიტზე:
https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/554/questionnaires-ganatleba-kultura

10.7. დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ

-

11. ხარისხის მართვა

11.1. ხარისხის უზრუნველყოფა

სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-10 თავით „ოფიციალური სტატისტიკის ხარისხი“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (ESS QAF).

11.2. ხარისხის შეფასება

საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს, თვითშეფასების გამოკვლევას და აფასებს სტატისტიკური პროდუქტებისა და პროცესების ხარისხთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას.
საქსტატის ხარისხის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებსაიტზე:
https://www.geostat.ge/media/44379/QP_Geostat_GE.pdf

12. შესაბამისობა

12.1. მომხმარებელთა მოთხოვნები

ძირითადი მომხმარებლები არიან: სახელმწიფო მმართველობის ცენტრალური და ადგილობრივი ორგანოები, აკადემიური წრეები, სტუდენტები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, არასამთავრობო ორგანიზაციები, მედია, მოქალაქეები.

12.2. მომხმარებელთა კმაყოფილება

2023 წელს ჩატარდა მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკვლევა, რომლის მიზანი იყო მომხმარებლების მიერ სტატისტიკური მონაცემების ხარისხის შეფასების ანალიზი და მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესების გზების შესწავლა. გამოკვლევის ანგარიში განთავსებულია საქსტატის ვებსაიტზე: https://www.geostat.ge/ka/page/customer-service

12.3. სისრულე

გამოქვეყნებული მონაცემები ხელმისაწვდომია რეგიონების დონეზე და შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს.

13. სიზუსტე და სანდოობა

13.1. ზოგადი სიზუსტე

-

13.2. შერჩევითი ცდომილება

-

13.3. არაშერჩევითი ცდომილება

-

14. დროულობა და პუნქტუალურობა

14.1. დროულობა

წლიური მონაცემები ქვეყნდება საანგარიშო წლის მომდევნო წლის ნოემბერში.

14.2. პუნქტუალურობა

მონაცემთა გამოქვეყნება ხდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღის შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.

15. თანამიმდევრულობა და შესადარისობა

15.1. შესადარისობა – გეოგრაფიული

საქართველოს ყველა რეგიონისთვის გამოყენებულია ერთი და იგივე მეთოდოლოგია და მიდგომები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო მეთოდოლოგიას.

15.2. შესადარისობა – დროში

დროითი მწკრივის მონაცემები ერთმანეთთან შესადარისია.

15.3. თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის

-

15.4. თანამიმდევრულობა – შიდა

-

16. დანახარჯები და დატვირთვა

მონაცემების მიღება და დამუშავება წარმოებს საქსტატის ბიუჯეტის ფარგლებში, მხოლოდ ძირითად საშტატო განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომლების მიერ.

17. მონაცემთა გადასინჯვა

17.1. მონაცემთა გადასინჯვა – პოლიტიკა

სტატისტიკურ მონაცემთა გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებსაიტზე: https://www.geostat.ge/media/60949/Revision-policy-and-error-correction_2024.pdf

17.2. მონაცემთა გადასინჯვა – პრაქტიკა

მონაცემთა გეგმიური გადასინჯვა არ ხდება. არაგეგმიური გადასინჯვა (მონაცემთა დაზუსტების მიზნით) პრაქტიკაში არ განხორციელებულა.

18. სტატისტიკური დამუშავება

18.1. პირველადი მონაცემები

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო იღებს მონაცემებს კითხვარის მეშვეობით.
18.2. მონაცემთა შეგროვების სიხშირე
წლიური.
18.3. მონაცემთა შეგროვება
-
18.4. მონაცემთა კონტროლი
-
18.5. მონაცემთა გაანგარიშება
-
18.6. მოსწორება
-

19. კომენტარი
-